

[Undervisnings- og forskningsministeren]

hvor de til gengæld kan tage mere undervisning.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi får understreget dette ansvar for at lede og fordele arbejdet og får understreget det over for ledelserne på de enkelte institutter. Det tror jeg er bedre end at genindføre en norm. Men jeg er som sagt helt enig i den målsætning, der her stilles op.

Jeg håber, at dette var en nogenlunde positiv modtagelse. Jeg ønskede i hvert fald at være positiv. Jeg synes, det er et godt oplæg, og det giver nogle meget vigtige meldinger fra landets største parti.

Helle Degn (S):

Forslaget fra Socialdemokratiet ønsker at melde om nye tider. Fri adgang til alle videregående uddannelser skal efter vores opfattelse etableres over en 3-årig periode. Det er Socialdemokratiets bud på afviklingen af ventelisterne for de unge til de videregående uddannelser. Det er efter vores opfattelse for dårligt, at 12.800 unge blev afvist sidste år og i år muligvis flere, og regeringen sidder imedens med hænderne i skødet.

I 1960'erne og 1970'erne var det den nuværende undervisningsministers store slagnummer i den uddannelsespolitiske debat, at der naturligvis måtte være fri adgang til alle uddannelser. Socialdemokratiet sagde dengang: Adgangsregulering grundet opgavens uoverskuelige omfang. Nu vil vi gerne markere, at nu skifter vi spor, og det gør vi med de erfaringer, vi har fået i årene, der gik. Det gør vi, fordi vi er blevet klogere, og det synes vi også man skal tage ved lære af.

Vi synes, at opgavens omfang i dag ser ud til, at det er muligt, og i hvert tilfælde er det klogt, nu at få satset på at få givet de unge en aktiv investering i deres ungdomsår i uddannelsessystemet. Ventelisterne må efter vores opfattelse væk. Alle, som vil gøre en indsats for at gøre Danmark dygtigere, skal opmuntres til det som et led i at få gang i 90'erne. Derfor er dette forslag en del af vores samlede forslag om »Gang i 90'erne«.

De spørgsmål, som straks melder sig, er, om alle unge ikke vil vælge fag, som har ringe beskæftigelsesudsigter.

Undervisningsministeren var også selv inde på det spørgsmål. Det tror vi ikke. Vi ser nemlig mindst tre argumenter imod den antagelse, for

vi tiltror de unge et klogt uddannelsesvalg. Vi synes, de unge vælger meget bevidst i forhold til, hvad der på længere sigt er af beskæftigelsesmuligheder. Vi mener faktisk også, at en faglig kvalificering uddannelsesmæssigt skaber en højere grad af personlig fleksibilitet og omstillingsevne, som på længere sigt både er en fordel for den enkelte unge og for samfundet.

Vi mener, at kravet til alle uddannelser i netop disse år må være: Pas på fagforsnævringen. Derfor var undervisningsministerens bemærkninger om Erasmus Montanus selvfølgelig underholdende og gode nok. Det eneste, der er at sige til det, er bare, at man kan godt forstå Erasmus Montanus' bemærkninger dengang, for det eneste, man kunne, når man havde studeret så længe, var også kun en enkelt sag, et enkelt fag. Her var det f.eks., om man blev klog alene udi et meget snævert område i teologien. Det var ikke klogt, og det er ikke det, vi siger nu. Det er ikke det, der er budet til uddannelsesinstitutionerne nu, og det er det, der er kravet fra vores side.

Næste spørgsmål er: Hvad koster det? Undervisningsministeren var også inde på det. Afskaffelsen af adgangs begrænsningen vil betyde en merudgift, siger vi lige ud i forslaget, på 700 mio. kr. til undervisning og uddannelsesstøtte og en merudgift på 150 mio. kr. til forskningen. Men den udgift kan vi fint finansiere via den ressourceomflytning, der vil ske ved et mindsket behov for passiv arbejdsledighedsdagpengeudbetaling eller kontanthjælp. Samfundet vil spare 1,3 mia. kr. i passiv støtte mod en investering på 850 mio. kr. som en aktiv uddannelsesinvestering. Danmarks problem nr. 1 i de kommende år vil være og er den store arbejdsløshed og det svage uddannelsesmæssige niveau.

En kæmpevoksenuddannelsesindsats skal sættes i værk og bliver et hovedtema i sommerens debat, og derfor har vi også gerne villet fremlægge vores signaler. Vi tror, det er vigtigt for at fastholde den danske levestandard, at der gives et betydeligt uddannelsesmæssigt løft.

Internationalisering var undervisningsministeren inde på. Jeg synes, at undervisningsministerens bemærkninger til forslaget overordnede tekst var ganske rigtige. Vi deler selvfølgelig den opfattelse, der også er undervisningsministerens, at det drejer sig om, at vi får internationaliseret uddannelserne, at de unge har mulighed for meritoverførsler, at det ikke er et handi-